

Tantárgy neve:	Controlling és kerettervezés (1)		Kreditértéke:	7
A tantárgy besorolása:	kötelező			
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: (kredit%)				
kiegyensúlyozott – 44% elmélet, 56% gyakorlat				
A tanóra típusa:	szeminárium	és óraszám az adott félévben:	25	
<i>(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i>		-)		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők:				
-				
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb):	gyakorlati jegy			
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok:				
Egyéni projektmunka készítése.				
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév):	II. félév			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Pénzügy-számvitel A menedzsment alapjai			
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása				
<p>A controlling (menedzsment kontroll) a gazdálkodó szervezetek hatékony és eredményes irányítási-céljának kulcsfontosságú eszköze. Igaz ez nemcsak a profitorientált vállalkozásokra, hanem minden olyan szervezetre, intézményre, amelynek működtetésében a hatékonyság és az eredményesség javítása az alapvető célok közé tartozik. A controlling a működés, illetve a vezetők által hozott döntések költség- és eredményhatásait teszi mérhetővé, összevethetővé, s egyúttal alkalmas arra, hogy a szervezet tagjait a közös célok megvalósítására ösztönözzük. A kurzus célja, hogy a résztvevők képesek legyenek a controllingnak a kórházakban, illetve az egészségügyi szolgáltatás egyéb területein való alkalmazhatóságáról.</p> <p>A menedzsmentkontroll (controlling) rendszerek sajátosságai és működési környezete. Ami a legtöbb controlling rendszerből hiányzik: céljelölés, stratégia-alkotás, akciótervezés. A controlling rendszer kiépítésének és működtetésének előfeltételei: felelősségi és elszámolási egységek. Az utólagos felismerés helyett valódi gazdálkodás: operatív kerettervezés. A hagyományos pénzügyi teljesítménymérés és értékelés: költség-, és bevétel-számítás; fedezet- és eredmény-számítás; esetszintű költség-, és fedezetszámítás. Controlling beszámolórendszer. Üzleti intelligencia az egészségügyben: vezetői információ-, és beszámolórendszer informatikai támogatása.</p>				
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)</i>				
<p>Fontosabb kötelező irodalmak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Robert A. Anthony, Vijay Govindarajan: Menedzsmentkontroll-rendszerek; Panem 2009 (AG) • Bodnár V.: <i>Mit ért(s)ünk controlling alatt?</i> Informatikai és Menedzsment az Egészségügyben, Vol. 3, No. 1, 2004. • Bodnár V és társai: <i>(Esetszintű) költségszámítás: divat vagy használható eszköz?</i> Informatika és Menedzsment az Egészségügyben, 2014. XIII. (BV 5) <p>Fontosabb ajánlott irodalmak:</p>				

- Anthony RN, Young DW: *Management Control in Nonprofit Organizations*. Irwin, Homewood, Illinois, 1988.
- Bodnár V: *Controlling, avagy az intézményesített eredménycentrikusság*. Doktori (Ph.D.) értekezés, BKÁE, Budapest, 1999.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Takács Erika, egyetemi adjunktus, Ph.D.**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

-